

SÖDERBYBLADET

Nr 2 Årgång 7 Februari 2007

ISSN 1459-8493

Utgivare: Södra Vallgrund byaråd rf

ÅRSMÖTE

Södra Vallgrund Byaråd
håller årsmöte söndagen den 11.3.07 kl.
18.00 i Uf-lokalen.
Vi bjuder på kaffe med dopp.

***

ARKIVET

Byarådet har vid sitt styrelsemöte beslutat om en årsavgift för uppbevaring av dokument i arkivet enligt följande:

- Byns egna föreningar. Ingen avgift
- Skärgårdsföreningar 25:-
- Utomstående föreningar 35:-

Priset gäller för en hyllmeter.

***

DISKUSSION

över en kopp kaffe med riksdagskandidaterna

Ulla-Maj Wideroos och
Anna-Lena Kronqvist
söndagen den 25 februari kl 13.00
i Sommaröhallens cafeteria.

Alla välkomna!

***

SÖDRA VALLGRUND JAKTFÖRENING

och älgjägarna bjuder på älgsoffa åt mantalsägare och bysbor **söndagen den 11.3 kl.**
12 – 15 i Uf-lokalen.

Alla hjärtligt välkomna.

***

SOMMARJOBBA I BUTIKEN!!!?

Har du fyllt 17 år och vill jobba en månad eller två i butik?

Kommunen erbjuder företag i Korsholm en morotspeng om 300 euro om de erbjuder ungdomar i åldern 17 – 25 år jobb under en månads tid (30 h/vecka).

Kom in till butiken senast 28.2 och diskutera. Ungdomarna skall själva söka stödet.
SÖDRA VALLGRUND HANDELSLAG
044 5807601/Sebbas

***

”KVINNOKVÄLL”

fredag 16.3 kl. 19.00

i Södra Vallgrund Uf-lokal.

Tack vare önskemål från en kund har styrelsen för Södra Vallgrund Handelslag beslutat ordna en idékläckarkväll för alla de damer som är intresserade av att utveckla handelslaget.

För att smörja munlädret bjuder handelslaget på något gott att inmundiga samt en lätt ansiktsbehandling.

Meddela om ditt deltagande till butikens kassa senast lördag 10.3. Tag gärna med dig en väninna bosatt inom handelslagets verksamhetsområde. Man behöver varken vara medlem eller stamkund för att delta.

Alla varmt välkomna!

SÖDRA VALLGRUND HANDELSLAG
Hälsningar

Birger

***

UF Havsbandet informerar

Årsmötet hölls 18.2. vid lokalin och styrelsen och funktionärer för kommande verksamhetsår är

Ordförande Susanna Sund

Vice ordförande Annelie Sten

Sekreterare Maria Ström

Vice sekreterare Jenny Lund

Kassör Mariella Beijar

Vice kassör Monika Nissander

Styrelsemedlemmar Ann Anderson, Maria

Rönback, Sara Lund

Suppleanter Ramona Wistbacka, Victoria Lund, Marielle Westerlund

Bufféföreståndare Maria Rönback, Annelie Sten

Barn- och ungdomsledare Sara Lund, Jenny Lund

Vaktmästare Ove Sund

Pidroledare Nils-Erik Westerlund

Tävlingsledare Maria Ström, Maria Rönback

Representant i Femte ringen Maria Ström

Som revisorer återvaldes Anders Back och Margareta Hjerpe och som vice revisorer fortsätter Bo-Erik Åström och Christer Stolpe.

Styrelsen tackar alla dem som tog en paus i söndagsaktiviteterna och deltog i mötet. Ett särskilt tack till Stina Ström för de goda fastlagsbullarna.

Ungdomslokalen hyrs ut för fester, bröllop och andra tillställningar till medlemspris åt medlemmar sommartid 100 € och vintertid 140 €, ickemedlemmar betalar 130 € / 190 €. Vid bröllop + 50 €. Hyra för kylrum 20 €. Nycklar till lokalen finns hos ordförande. Kom även ihåg möjligheten att hyra gasgrillen som vi köpte ifjol tillsammans med Byrådet och Understödsföreningen vid skolan.

Medlemsavgifterna för år 2007 samlas in med start i maj, 2 € upp till 18 år, vuxna 4 €, för familj 10 €.

Aktuellt: Öppet hus är iniberat 8.3. pga program i skolan. Friluftsdag på fortet ordnas på söndag 18.3. från kl 12 och framåt. Alla kan delta, vi kan skida, promenera, åka pulka eller pröva på hundspannåkning. Grillkorv och varm dryck säljs.

Ge styrelsen tips om vad som borde hända i byn, vilken aktivitet skulle du vilja delta i? Kanske vi kan ordna något som vi inte gjort tidigare? Vinprovningen var en succé ifjol, i år kan du få lära dig mer om choklad eller öl. Eller varför inte mera vin? Loppis kan arrangeras, öppet hus för lågstadieleverna fortsätter, Triathlon-tävling ordnas i sommar, friluftsdagar, påskkul, lucia... Allt möjligt för varje årstid. Kortspelskvällar, receptutbyteskvällar, loppis/utbyteskväll med blomskott eller trädgårdsplanter, fisketävling? Har du en hobby som du vill berätta mer om? Vi kan ordna en "hobbydag" på lokalen där vi presenterar olika fritidsaktiviteter, i stil med utställningen ifjol. Ta kontakt!

Monika Nissander

PS. Marknadsför gärna våra "happenings" åt dina vänner, ju fler deltagare desto roligare kan vi ha! Ds

***

På gång i Folkhälsan

Folkhälsan i Replot har startat ett nytt verksamhetsår. Styrelsen jobbar aktivt med att

förnya sig men även upprätthålla populära koncept.

Simskolor

Vår största verksamhet är sommarens simskolor. Är du intresserad att jobba som lekledare eller simlärare i våra byar? Då ska du hålla upp ögonen. Inom kort sätter vi upp information på anslagstavlor runt om i byarna om hur du skall göra. En fritt formulerad ansökan bör vara inlämnad till styrelserepresentant i din by senast 28.3.

Jubileum

Föreningen står inför ett 85-års jubileum. Som ett steg i firandet har en föreningshistorik blivit skriven. Historiken är i stort redan klar och blir i dagarna sänd till tryck. Till hösten planerar styrelsen en jubileumställning i "folkhälslig anda".

Motionskampanj

Höstens motionskampanj *Gåkampen* blev en succé. I hela landet, men även i Södra Vallgrund var deltagandet och engagemanget stort. Det tackar vi för! Nu planerar vår lokalförening att ordna en liknande motionskampanj till våren. Denna gång en *cykel-kampanj*. Cykel-kampanjen kommer att pågå under tiden 1.5-31.8 och avslutas med ett lotteri. Mer info kommer senare.

Föräldrakraft

Under vårterminen kommer föreningen att starta ett nytt projekt kallat *föräldrakraft*. Vi hoppas kunna engagera tonårsföräldrar och blivande tonårsföräldrar att träffas och diskutera kring olika frågor som berör tonåringar och uppfostran. Vi inleder projektet med två tillfällen som kommer att behandla *ungdomar och internet* och *ungdomar och droger*. Finns det intresse fortsätter vi med projektet på hösten.

Utöver dessa aktiviteter ordnar föreningen även *äventyrsklubb* för skolbarn åk. 4-6. Klubben träffas en gång per månad och på programmet står bl.a klättring, äventyrlig skidning, långfärdsskridsko, övernattningar, segling och paddling. I klubben samlas pojkar och flickor från flera byar, men det finns alltid plats för nya deltagare. Innebandy ordnas i Södra Vallgrund skola på måndagar 17.30-18.30 och *issniglar* i alla åldrar träffas i Replot på tisdagar 18-19. Issniglarna leker, spelar och har roligt på isen.

Folkhälsan stöder ett brett fält av verksamhet, men alltid med det hälsofrämjande arbetet i fokus.

Styrelsen för Folkhälsan i Replot är öppen för förslag till ny verksamhet. Kom med som aktiv medlem eller tag kontakt med någon av oss!

Till styrelsen hör: Lotta Berg, ordförande, Marika Nylund, sekreterare samt Suzy Berglund Marina Koski, Camilla Sund, Susanne Nabb och Kika Fogelberg

***

Ett stort TACK!

Elever och lärare i Södra Vallgrund skola vill tacka alla föreningar, sponsorer och inte minst alla motionärer som deltagit i motionskampanjen "Gåkampen". Vi fick en stor gypaväska full med bollar, klubbor, gästavar och andra trevliga gyparedskap som används regelbundet i gymnastikundervisningen.

Dessutom vill vi tacka Byrådet som givit oss pengar att köpa böcker till vårt skolbibliotek. Som bäst har vi ett läsprojekt på gång i skolan och böckerna kom verkligen till sin rätt. Alla elever läser med stor iver och vi hoppas att böckerna öppnar nya världar, ger nya läsoplevelser och dessutom förbättrar barnens läskunskaper.

Elever och personal i skolan/ Kika Fogelberg

***

ANTTI OCH TUULA HAR FLYTTAT TILL ANSELMAS

Jag får ett varmt mottagande, inte bara av värdparet utan även av hela atmosfären inomhus. Harmoniska färger, enkla och stiliga möbler och mycket blommor gör att man känner sig välkommen. Vedspisen i storstugan och kakelugnen i kammaren har sina givna platser. Vedkorgen är välfylld. Väggarna i storstugan har träpanel nedtill, målade i engelskt rött, upptill aprikosfärgade tapeter. För fönstren hänger rutiga gardiner i mörkrött. Tavlor och modeller av båtar och fyror visar på ett genuint maritimt intresse. Tablettarna på bordet och till och med kaffeservetterna har sjömotiv. Gärna och med glimten i ögat berättar Antti o Tuula om renoveringsarbetet som tagit dem ca 2 år.

För ett par månader sedan kunde de flytta in.

Anselm och Elisabeth Asplund byggde huset år 1930. De hade sonen Olof som i sin tur sålde huset åt Gunilla Jungebjörk, född Ståhl. Antti och Tuula köpte huset av Gunilla. Efter att de fått köpa tilläggsmark, där uthuset står, är tomtens nu knappt 2000 m².

Bengt Lerviks tipsade om att huset var till salu. De hade länge drömt om ett hus nära vattnet. Tuula blev

genast eld och lågor men Antti tvekade först. Han var rädd för svårigheter men verkar nu ha kommit väl tillrätta och ser fördelar med att befinna sig i språkbadet.

Tuula och Antti träffades år 2000.

Tuula, född 1955 i Brändö, Vasa, där hon även växte upp. Flicknamn, Leveäaho.

For som 20-åring till Sverige. Först till Stockholm där hon arbetade som kassabiträde. Efter 2 år flyttade hon till Örnköldsvik där hon i 6-års tid arbetade som sekreterare på sjukhuset.

Tuula flyttade tillbaka till Vasa för att sonen Jimmy skulle få börja gå i skola här.

Jimmy är nu fullvuxen, gift med Susanne, har dottern Jenni och bor på Strandgatan i Vasa. Jimmy arbetar på Wärtsilä.

När Tuula återvänt till Vasa fick hon jobb som avdelningssekreterare på sjukhuset. Hon hade lärt sig svenska i Sverige, fick år 1998 jobb på Vasa kretsalarcentral. Hon var ju tvåspråkig.

Efter fortbildning under 1,5 års tid vid Kuopio räddningsinstitut fick hon 3-skiftesjobb som alarmdejour vid Österbottens nödcentral (som den numera heter).

Tuula har ett ansträngande jobb som fordrar koncentration, men trivs bra. Samlar krafter hemma med blommor och handarbeten. På sommaren även trädgårdsarbete. Hon önskar hon kunde lära sig väva egna mattor.

Antti, född 1955 i Sandviken i Vasa. Gjorde sin värnplikt inom flottan.

Sitt första jobb hade Antti som skötare vid Gamla Vasa sjukhus. Han stannade i 5 år.

För att undvika missförstånd, skriv att jag hade egna nycklar, påpekar Antti.

Efter att först genomgått Wärtsiläs verkstadsskola började han sin långa karriär inom Wärtsiläkoncernen. Han har nu 3-skiftes arbete på diesel-laboratoriet.

Antti har 2 barn från ett tidigare äktenskap. Sonen Toni, född 1977 (som också jobbar på Wärtsilä) samt dottern Annukka, född 1981. Båda barnen har egna familjer och bor i Vasa.

Vad Antti har för fritidsintresse är inte att ta miste på. Ett stort fotografi på väggen, inramad av en gammal, vackert patinerad skåpdörr visar ett "flytetyg", Aquador 21 med 200 hkr motor. Han är intresserad av båtar, hav och villaliv.

Den går 48 knop, berättar Antti med stolthet. Grannarna har redan upplyst om hastighetsbegränsningen i Sommarösund.

De har sommarvilla på Sundom-Rönnskär, men visst, han tänker hjälpa Tuula med trädgårdsarbetet i sommar.

Två bilar på gården tyder på att de sällan har samma arbetsturer trots att båda har 3-skiftesarbete.

Antti och Tuula Kalliola är glada och trevliga människor. Man blir lätt bekant med dem. Tuula talar

utmärkt svenska. Antti, förstår svenska men talar inte gärna. Det blir säkert bättre efter någon tids språkbad. På Södra Vallgrund Byråds vägnar hälsar jag Antti och Tuula välkomna i bygemenskapen. Hoppas de skall trivas och använda sig av den service som finns i byn samt delta i olika aktiviteter som föreningarna ordnar.

Börje

***

”Östmans Gosta”

Alla har vi väl mer eller mindre något avvikande beteende utöver det normala men blir avvikelserna något mera egendomliga anses personen i fråga vara ett original.

Dylika original fanns det av någon anledning flera av förr i tiden, åtminstone i vår by där alla numera tycks stöpta i samma samhällsanpassade kostym.

Ett typiskt original var utan tvekan Gustav Östman. ”Östmans Gosta” bodde i sitt hus på ”Aaron sidan”, det vill säga den norra sidan av byn. Men Gustav hade även en liten koja på Kalvholmen som han använde som sommarviste, nära till havet och till fisket och ”rekovärtje” (drivved) som intresserade Gustav. Mina minnen av Gustav härrör sig från 40-talet då vi som ungdomar hade lätt att intressera oss för dylika avvikelser. I brist på nutidens förslöande datorspel omfattade vi hela byn i vår intressesfär, och den tiden rörde vi oss för det mesta till fots så grundkonditionen grundlades redan på den tiden. Ibland gjorde vi även besök hos Gustav.

Under vinterkriget stängdes alla skolor på grund av dylika offentliga byggnader lätt kunnat bli mål för det fientliga flyget, vår skola i all synnerhet emedan den fungerade som kasern och utbildningsplats för reservister. Gustav Östman var ju naturligtvis befriad från krigstjänst men han levde trots allt med i de aktiviteter som förekom i byn och när armén byggde ett vaktorn på skoltaket ville Gustav visa lojalitet med landets försvarare genom att dra upp en gammal säng på det egna taket där han kunde hålla utkik efter eventuella fiender.

På grindstolpen hade han riggat upp ett egenhändigt tillverkat armborst, och ammunitionen, en hög med pilar låg inom räckhåll.

Gustav uppehöll sig mycket i byns butik. Kommunen hade ett avtal med butiken som kunde ge en begränsad mängd livsmedel på kredit åt Gustav på kommunens bekostnad.

Gustav hade träffande kommentarer om andra människor där han satt på trossrullarna bredvid kakelugnen och iakttog kunderna.

- Anselm var gravt låghalt och en gång när Anselm kom in fälde Gustav den träffande repliken. ”Gosch hije komber ian som ha dreiji opp eina stövälkskaft huägär en ti anna”.

Min mor som var lärarinna hade han rätt så träffande åsikter om, isynnerhet hennes glasögon som var av något guldfärgat material föranledde ofta kommentarer.

Ibland satt han bara och mumlade: ”Guldbågade, guldbågade, guldbågade”. Men en gång gick han fram till henne och frågade: ”Siido ill elo ji do annosch huägmåodo”.

När byn elektrifierades år 1947 var det ju naturligtvis en stor omvälvning för befolkningen. Efter något år blev det allt mer vanligt med de bekvämligheter som elektriciteten erbjöd.

Radion som tidigare krävde batteri och accumulator gick nu på elström och nu blev man så lyxig av sej att man började installera toaletter inomhus. Gustav ville ju inte vara sämre än de andra så hans bekvämlighet var något utöver det vanliga. Han sågade nämligen ett hål i gungstolslocket och lade en hink på en plank som han placerade tvärs över gungstolsmedarna. Detta om något kunde väl kallas bekvämlighetsinrättning.

Gustav hade ju ingen el men för att markera att han hängde med i moderniseringen hade han dragit trådar härs och tvärs i rummet.

På vintern 1956 började Gustav känna sig dålig och vid ett besök på butiken sade han åt Axel Öjst, ”Ja tråor nåo ja vaar in apriljåolgobb ja”.

Gustav dog enligt de egna förutsägelseerna samma vinter 80 år gammal och faller förmodligen i den glömska som tiden erbjuder. Vi som ännu minns Gustav är även vi snart borta och då är det enbart anekdoter, och de av oss relaterade historierna som lever vidare. Det finns naturligtvis förutom jag flera av oss äldre som har intressanta minnen av Gustav som borde upptecknas.

Gustavs handikap var inte medfött. Som ung gick han till sjöss och det berättas att efter en olycka med en skallskada som följt förändrades Gustavs personlighet.

Lars-Ola Berg

***

VÄGSKYLTA FÖR SÖDRA OCH NORRA VALLGRUND BYAR

Glädjande nog kan jag meddela att skyltar kommer för byarna.

Godkännandet av skyltningen kom från vägverket till tekniska nämnden i Korsholm i december 2006.

Inga Stolpe, medlem i tekniska nämnden.

***

Födda i byn år 2006

Carl Henric Vidar **Denward** 19.1. 2006

Daniela Elise **Back** 18.9. 2006

Nea Matilda **Rönn** 2.11. 2006

Avliden:

Solveig **Westerback** 5.10. 2006

***

SÖDERBYBLADET

Redaktör: Börje Anderson

Lotsvägen 2, 65930 Södra Vallgrund
Tel. 06-3527758, GSM 050-5917958
E-post: borje.anderson@netikka.fi
Redaktionssekreterare: Hans Söderlund
Sommarösundvägen 442A
65930 Södra Vallgrund, tel. 06-3527586
Nästa blad, nr 3 utkommer omkring vecka 12.